

Jeigu nesate apdraustas (nedirbate pagal darbo sutartį ir nepriklausote valstybės draudžiamų asmenų kategorijai) bei nemokate privalomojo sveikatos draudimo (PSD) įmokų savarankiškai, jums netik nutrūks sveikatos draudimas, bet ir **pradės kauptis PSD skola ir delspinigiai**. Tas pats galioja ir Lietuvos gyventojams, išvykusiems į užsienį, tačiau išvykimo nedeklaravusiems, t.y. tiems, kurių gyvenamoji vieta vis dar deklaruota Lietuvoje. **Sugrįžus į Lietuvą, kol nesumokama susikaupusi skola, nemokamų gydymo paslaugų žmogus negali gauti**. Keliaujantiems svetur svarbu paminėti, jog išvykstant ilgesniam nei 6 mėn. laikotarpiui deklaruoti išvykimą yra būtina. **Nedeklaravus išvykimo bei savarankiškai nemokant PSD įmokų, sveikatos draudimas nutrūksta ir pradeda skaičiuoti skola**. Tokiu atveju sugrįžus į Lietuvą, nemokamos gydymo paslaugos bus neteikiamos tol, kol nesumokama susikaupusi skola.

Kaip galima patikrinti, ar nesu skolingas PSD įmokų?

Pasitikrinti ar nesate skolingi privalomojo sveikatos draudimo įmokų galima prisijungus prie asmeninės „Sodros“ paskyros gyventojui ir susiformavę suvestinę [REP.41 Informacija apie apskaičiuotas ir sumokėtas privalomojo sveikatos draudimo įmokas](#).

Ką daryti, jei dirbu užsienyje, o Lietuvoje man susikaupė PSD skola?

Jei iš Lietuvos išvykote ilgesniam nei 6 mėn. laikotarpiui ir savo išvykimo nedeklaravote, nemokant PSD įmokų Jums kaupiasi skola ir delspinigiai. Pagal šiuo metu galiojančią tvarką, **žmogus gali būti draustas sveikatos draudimu tik vienoje iš Europos Sąjungos (ES) šalių**, t. y. toje, kurioje gyvena, dirba ir moka mokesčius. Jeigu buvote ir/ar esate išvykęs į užsienį ir Lietuvoje jums susidarė PSD skola, turite pateikti „Sodrai“ dokumentus, įrodančius jūsų draustumą užsienyje.

Priskaičiuotos PSD įmokos gali būti perskaičiuojamos, jei asmuo pateikia dokumentus, įrodančius, kad jam yra taikomi kitos ES valstybės narės teisės aktai socialinio draudimo srityje. PSD įmokos perskaičiuojamos, jeigu yra pateiktas **vienas iš šių dokumentų**:

- A1 pažymėjimas (kompetentingų įstaigų, išduodančių A1 pažymėjimus sąrašą rasite [čia](#));
- kita pažymą, išduota kompetentingos įstaigos, patvirtinanti asmens socialinį draudimą ES arba EEE valstybėje narėje, Šveicarijos Konfederacijoje arba Jungtinėje Karalystėje;
- P45 arba P60 formos jeigu buvote išvykęs į Jungtinę Karalystę arba Airiją.

Jokie kiti dokumentai, taip pat dokumentai iš kitų nepaminėtų šalių **asmens prievolės mokėti PSD įmokas nepanaikina**.

Viena iš šių formų būtina ir asmenims, gyvenantiems užsienyje ir siekiantiems nemokėti PSD įmokų, tačiau nenorintiems deklaruoti savo išvykimo.

Pažymų vertimas:

- Pateikiant laisvos formos pažymą, kuri yra išduota ne anglų arba lenkų kalba, turi būti pateiktas ir pažymos vertimas į lietuvių kalbą.
- Standartizuotų formų, tokių kaip A1, į lietuvių kalbą versti nereikia.

A1 pažymėjimą ar kitus aukščiau išvardintus dokumentus galite pateikti:

1. Prisijungus prie savo asmeninės „Sodros“ paskyros [gyventojui](#) ir pateikus laisvos formos [prašymą](#) bei pridėjus skenuotus dokumentus. Adresatu reikia pasirinkti Panevėžio skyrių;
2. Elektroniniu paštu info@sodra.lt. Prašymas turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu;
3. Atvykus į „Sodros“ [skyrių](#). Su savimi reikia turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, pvz. pasą, asmens tapatybės kortelę;
4. Paštu. Užpildytas [Prašymas](#) dėl privalomojo sveikatos draudimo įmokų perskaičiavimo ir dokumentai siunčiami adresu Vasario 16-osios g. 60, LT-35167 Panevėžys. Prie prašymo turi būti pridėta notaro, seniūnijos aptarnaujamos teritorijos seniūno ar kita Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta prašymą teikiančio asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija.

Jei nurodytų pažymų negalite pateikti nedelsiant, pateikite „Sodros“ skyriui [Prašymą](#) dėl laikino privalomojo sveikatos draudimo įmokų išieškojimo sankcijų netaikymo. Tuomet, kol pateiksite reikiamą dokumentą, bet ne ilgiau kaip 4 mėnesius, Jums nebus taikomos sankcijos.

Prašymą dėl laikino privalomojo sveikatos draudimo įmokų išieškojimo sankcijų netaikymo galite pateikti:

1. Prisijungus prie savo asmeninės „Sodros“ paskyros [gyventojui](#) bei pateikus laisvos formos [prašymą](#) bei pridėjus užpildytą [Prašymą](#) dėl laikino privalomojo sveikatos draudimo įmokų išieškojimo sankcijų netaikymo. Adresatu reikia pasirinkti Panevėžio skyrių;
2. Elektroniniu paštu info@sodra.lt. Prašymas turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu;
3. Atvykus į „Sodros“ [skyrių](#). Su savimi reikia turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, pvz. pasą, asmens tapatybės kortelę;
4. Paštu. Užpildytas prašymo originalas siunčiamas adresu Vasario 16-osios g. 60, LT-35167 Panevėžys. Prie prašymo turi būti pridėta notaro, seniūnijos aptarnaujamos teritorijos seniūno ar kita Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta prašymą teikiančio asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija.

Prašymų formos:

1. [Prašymas](#) dėl laikino privalomojo sveikatos draudimo įmokų išieškojimo sankcijų netaikymo.

2. [Prašymas](#) dėl privalomojo sveikatos draudimo įmokų perskaičiavimo.

Atkreipkite dėmesį:

- Jeigu iš ES, EEE valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos ar Jungtinės Karalystės kompetentingos įstaigos gavote neigiamą atsakymą dėl A1 pažymėjimo išdavimo, galite kreiptis į „Sodrą“ dėl tarpininkavimo gaunant duomenis apie užsienyje įgytus darbo ir (ar) draudimo laikotarpius pateikdami laisvos formos [prašymą](#) ir kompetentingos įstaigos išduotą neigiamą atsakymą dėl A1 pažymėjimo išdavimo.
- Jokie kiti dokumentai – pavyzdžiui, Danijos „geltonoji“ ar „mėlynoji“ korta, taip pat dokumentai iš kitų nepaminėtų šalių – asmens prievolės mokėti PSD įmokas nepanaikina.
- Jei pristatote laisvos formos pažymą užsienio kalba, kuri nėra anglų arba lenkų, reikalingas vertimas į lietuvių kalbą.

Daugiau informacijos – [Sodros tinklapyje](#).